

9. Представники АПУ взяли участь у обговоренні Концепції державної політики в галузі прав людини // Вісник Асоціації правників України. – 2009. – № 3 (39). – С. 2.
10. Громадські ради в Україні. Довідник // Упорядник М. Лациба. – К: Укр. незалеж. центр політ. дослідж., 2003. – 232 с.
11. Указ Президента України від 5 липня 2005 року №1049/2005 (з наступними змінами та доповненнями) «Про Національну комісію зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права». – [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1049%2F2005>.
12. Посягання на права адвокатів. – Офіційний сайт ВГО «Спілка адвокатів України» – [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.cay.org.ua/ua/3/465/index.html>.
13. Асоціація правників України починає проводити регулярні зустрічі з парламентарями // Вісник Асоціації правників України. – 2009. – № 2 (38). – С. 4.

УДК 342.97:336.732 (477)

ПОНЯТТЯ КРЕДИТНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ, ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ ЯКИХ Є ОБ'ЄКТОМ АДМІНІСТРАТИВНО- ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ: ДОКТРИНАЛЬНЕ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАКРІПЛЕННЯ

Довгополик А.А., аспірант

Запорізький національний університет

Стаття присвячена поняттю кредитних спілок, порядок створення і діяльності яких є об'єктом адміністративно-правового регулювання, в аспекті доктринального дослідження та законодавчого визначення.

Ключові слова: кредитна спілка, об'єкт адміністративно-правового регулювання, фінансова установа, неприбуткова організація, фінансові послуги.

Довгополик А.А. ПОНЯТИЕ КРЕДИТНЫХ СОЮЗОВ УКРАИНЫ, ПОРЯДОК СОЗДАНИЯ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КОТОРЫХ ЯВЛЯЕТСЯ ОБЪЕКТОМ АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ: ДОКТРИНАЛЬНОЕ ОПРЕДЕЛЕНИЕ И ЗАКОНОДАТЕЛЬНОЕ ЗАКРЕПЛЕНИЕ / Запорожский национальный университет, Украина

Статья посвящена понятию кредитных союзов, которые являются объектом административно-правового регулирования, в аспекте доктринального исследования и законодательного определения.

Ключевые слова: кредитный союз, объект административно-правового регулирования, финансовое учреждение, неприбыльная организация, финансовые услуги.

Dovgopolyk A.A. CONCEPT OF CREDIT UNIONS OF UKRAINE, ORDER OF CREATION AND ACTIVITY OF WHICH IS OBJECT OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION: DOCTRINE DETERMINATION AND LEGISLATIVE FIXING / Zaporizhzhya national university, Ukraine
The article is devoted to the concept of credit unions which are the object of the administrative and legal regulation, in the aspect of doctrine research and legislative determination.

Key words: credit union, the object of administrative and legal regulation, financial institution, non-profit organization financial services.

Кредитні спілки є об'єктом комплексного правового регулювання, на них поширюється дія норм різних галузей права: цивільного – у частині захисту майнових та немайнових інтересів, укладання договорів про надання фінансових послуг; фінансового – відносно мобілізації, розподілу і використання фінансових ресурсів; господарського права – стосовно здійснення господарської діяльності; кримінального – щодо кваліфікації злочинних діянь та покарання за скоєні злочини у сфері надання та отримання фінансових послуг тощо. Проте, чи не найважливішою галуззю права, що регламентує діяльність кредитних спілок, є адміністративне право. Саме норми адміністративного права визначають процедуру створення, державної

реєстрації, ліцензування кредитних спілок, регулюють відносини у сфері державного нагляду і контролю за їх діяльністю. Саме тому можна стверджувати, що в комплексному правовому регулюванні, зорієнтованому на кредитні спілки, чільне місце посідає адміністративно-правове регулювання, якому і повинна приділятися належна увага з боку вчених, нормотворців у контексті кардинального перегляду засад існування кредитних спілок.

Кредитні спілки в Україні є здебільшого предметом уваги вчених-економістів, серед яких: В.В. Гончаренко [1], Р.Р. Коцовська [2], Л.А. Негребецька [3], А.О. Пантелеймоненко [4], А.А. Степанова [5], О.Ф. Фарат [6] тощо. Вчені-юристи, на жаль, цьому питанню приділяють менше уваги. Можна згадати праці А.В. Духневича [7], О.П. Орлюк [8], однак і в роботах цих авторів не приділялась ґрунтовна увага кредитним спілкам саме як об'єкту адміністративно-правового регулювання. В основному, їхня увага зосереджувалася на узагальнених положеннях, або ж на кредитних спілках як об'єкті регулювання інших галузей права. Саме тому можна вести мову про наявність певної прогалини у вітчизняній правовій доктрині дослідження процедури створення і діяльності кредитних спілок, що й обумовлює недостатність наукового фундаменту для нормотворення у відповідній сфері й проблеми в правозастосуванні. Відповідну прогалину потрібно усунути.

Чільне місце в дослідженні кредитних спілок як об'єкта адміністративно-правового регулювання відіграє відстеження генезису поняття кредитної спілки у вітчизняній правовій доктрині та законодавстві, як елемента термінологічного ряду. Для повноцінного розуміння правової природи і соціального призначення кредитних спілок як специфічних фінансових установ, що наразі розгортають свою діяльність в незалежній Україні, насамперед необхідно визначити їх поняття. Майже дев'ятнадцять років кредитні спілки розвиваються і діють в Україні, однак єдності у підході до визначення їх поняття не досягнуто, що негативно впливає і на розвиток правової науки і нормотворчого процесу. З цією метою варто зосередити увагу на вказаній дефініції, що використовується у вітчизняному законодавстві та правовій доктрині.

Метою роботи є аналіз доктринальних та нормативних джерел задля визначення генезису наукового дослідження та нормативної фіксації поняття „кредитна спілка”, формулювання оптимального варіанту такого визначення як елемента термінологічного ряду.

З цією метою варто проаналізувати положення наступних нормативно-правових актів, а саме: Закону України від 16 червня 1992 року „Про об'єднання громадян” [9], Указу Президента України № 377/93 від 20 вересня 1993 року „Про Тимчасове положення про кредитні спілки в Україні” [10], Указу Президента України „Про кредитні спілки” № 701/99 від 22 червня 1999 року [11], Закону України від 12 липня 2001 року „Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” [12], Закону України від 20 грудня 2001 року „Про кредитні спілки” [13], Господарського кодексу України від 16 січня 2003 року [14]. Також варто взяти до уваги положення проекту Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань діяльності системи кредитної кооперації”, який зареєстрований у Верховній Раді України 20 березня 2008 року за № 2256 [15].

З огляду на вказаний перелік нормативно-правових актів, можна навіть простежити генезис цього поняття у хронологічній послідовності. З часів набуття Україною незалежності першим документом, що поширював свою дію на відносини організації та діяльності кредитних спілок слід вважати Закон України від 16 червня 1992 року „Про об'єднання громадян”. Кредитна спілка визнавалася у ньому як громадська організація, тобто „об'єднання громадян для задоволення та захисту своїх законних соціальних, економічних, творчих, вікових, національно-культурних, спортивних та інших спільних інтересів” (ст.1). Воно фактично не розкривало справжньої правової природи та суспільної значущості кредитних спілок, хоча останні створювались і проходили реєстрацію саме під егідою об'єднання громадян (як громадські організації).

Наступним джерелом нормативної фіксації поняття кредитних спілок варто вважати Указ Президента України № 377/93 від 20 вересня 1993 року „Про Тимчасове положення про кредитні спілки в Україні”, який втратив чинність 25 липня 2002 року у зв'язку з набранням чинності Законом України від 20 грудня 2001 року „Про кредитні спілки”, однак на час своєї дії закріплював наступне визначення: „кредитна спілка – це громадська організація, головною метою якої є фінансовий та соціальний захист її членів шляхом залучення їх особистих

заощаджень для взаємного кредитування” (ст. 1). Цим нормативним документом суттєвих змін щодо правового статусу кредитних спілок не внесено, вони так і залишились громадськими організаціями, однак було закріплено головну спеціальну мету їхньої діяльності – фінансовий та соціальний захист. Положення цих нормативно-правових актів можна розглядати як перший крок на шляху до визначення правового статусу кредитних спілок, легалізації їх поняття, визначення термінологічного ряду.

Указом Президента України № 701/99 від 22 червня 1999 року „Про кредитні спілки” було затверджено Положення про кредитні спілки, пункт 1 якого вже містив легальне визначення кредитної спілки як „неприбуткової організації, заснованої фізичними особами на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні, наданні фінансових послуг шляхом об’єднання грошових внесків”. Воно вже конкретизувало основні особливості та характерні ознаки кредитних спілок. Але цей Указ не вступив у дію у зв’язку з відхиленням проекту Закону про кредитні спілки згідно з Постановою Верховної Ради України № 1023-XIV від 09 вересня 1999 року [16].

Закон України від 12 липня 2001 року „Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” з часу свого прийняття відніс кредитні спілки до переліку фінансових установ. Тобто кредитні спілки додатково до правового статусу громадської організації отримували статус фінансової установи (ускладнення правового статусу). Ним передбачалася процедура державної реєстрації кредитних спілок, що повинна була здійснюватися спеціально уповноваженим органом виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг. Створення цього органу також передбачалося саме цим Законом, що і дозволяє розглядати останній як вагоме правове джерело в історії розвитку кредитних спілок.

20 грудня 2001 року Законом України „Про кредитні спілки” було визначено правову основу для створення і розвитку сучасних кредитних спілок, визначено їх статус та характерні особливості. Стаття 1 Закону закріплює наступне поняття кредитної спілки як неприбуткової організації, заснованої фізичними особами, професійними спілками, їх об’єднаннями на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об’єднаних грошових внесків членів кредитної спілки. Таким чином, Закон надав кредитним спілкам принципово нового значення – не громадської, а неприбуткової організації, що відображає реальну природу кредитних спілок та їх соціальне призначення, адже вони не мають на меті отримання прибутку, а основною метою їхньої діяльності є задоволення потреб членів кредитної спілки в наданні фінансових послуг.

Визначення кредитних спілок фіксується і в Господарському кодексі України, у статті 130 якого закріплено, що кредитна спілка – це неприбуткова організація, заснована громадянами у встановленому законом порядку на засадах добровільного об’єднання грошових внесків з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні інших фінансових послуг. При цьому варто зробити акцент на розбіжності у визначеннях, зафіксованих у Законі України „Про кредитні спілки” та Господарському кодексі України. Вони знаходять прояв, перш за все, у вказівці на суб’єкт заснування. Кодекс визначає такими лише громадян, а Закон – фізичних осіб, професійні спілки та їх об’єднання. Однак, як відомо у випадку конкуренції правових норм, що містяться в загальному та спеціальному законах, застосовується та, яка віднесена до спеціального закону (у даному випадку більш влучним, вдалим і правильним є поняття, що міститься в Законі України від 20 грудня 2001 року „Про кредитні спілки”).

У перспективному законодавстві, а саме в Проекті Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань діяльності системи кредитної кооперації” кредитна спілка визначається як суб’єкт господарювання, заснований на кооперативних засадах з метою задоволення потреб його членів у фінансових кредитах та інших фінансових послугах. Кредитна спілка є неприбутковою організацією та здійснює господарську діяльність без мети одержання прибутку (некомерційну господарську діяльність) [15].

Отже, у чинному та перспективному законодавстві визначення кредитних спілок характеризується розмаїттям підходів законодавця до формулювання, хоча й з акцентом на тотожні основні риси кредитних спілок, що і дозволяє вести мову про певну схожість наявних легальних визначень кредитних спілок, які у своєму розвитку пройшли певну генезу.

У правовій доктрині поняття „кредитна спілка” також є предметом уваги вчених-юристів. Слово „кредит”, що є складовою частиною поняття, що досліджується, походить від латинського слова „creditum”, що означає „позика”, „борг”, або „credere” – „вірити”, „довіряти”. За етимологічним походженням та звичайним словозастосуванням, слово кредит є синонімом довіри; але в науково-економічному сенсі під кредитом чи кредитними відносинами розуміють такі правочини, при яких одна сторона надає іншій у власність які-небудь цінності, на умовах повернення еквівалента зі спливом певного часу. Як загальне правило, кредитні правочини бувають відплатними, тобто передбачають, крім повернення рівноцінного, ще й додаткову винагороду кредитора (ріст) [17].

Аналізуючи наукові джерела, можна виокремити кілька типових варіантів визначення кредитних спілок. Наприклад, колектив авторів у складі І.С. Ткаченко, М.Р.Лучко, Р.В. Руська у своєму науково-практичному посібнику „Кредитні спілки України: аспекти функціонування” вважають, що кредитна спілка – це „громадська організація, головною метою якої є фінансовий та соціальний захист її членів шляхом залучення їх особистих заощаджень для взаємного кредитування” [18, 14]. Таке визначення було актуальним до прийняття Закону України від 20 грудня 2001 року „Про кредитні спілки”, який, у свою чергу, надав цим установам принципового нового статусу – статусу неприбуткової організації. На підтримку такого законодавчого визначення В.В. Гончаренко зазначає, що кредитні спілки є фінансовими кооперативами, які, незалежно від того, ким вони створені – споживачами чи підприємцями, мають спільну рису, а саме – мета їхньої діяльності – не отримання прибутку, а економія коштів своїх членів, надання якісніших послуг за кращих умов [19, 18]. А згодом узагальнює, що кредитна спілка – це фінансово-кредитний кооператив, який є одночасно і громадською організацією, і фінансовою установою із специфічною формою господарювання у фінансовій сфері. Із соціальної точки зору, кредитна спілка повинна забезпечити фінансову взаємодопомогу та економічний захист людей. В організаційному відношенні – це громадська організація, побудована на демократичних засадах управління, в економічному – неприбуткова фінансова установа [20, 24].

Л.А. Негребецька виділяє у визначенні кредитних спілок дві основні ознаки діяльності: вони дають можливість заощаджувати кошти та брати позички [21, 121], за допомогою яких вони втілюють у дійсність свою основну мету – задоволення потреб членів кредитної спілки у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг. Однак лише досягнення мети діяльності для повноцінного функціонування недостатньо, необхідно ще враховувати основоположні принципи діяльності, поставлені задачі, конкретні функції кредитних спілок.

Н.О. Славова пропонує зазначене поняття розглядати в поєднанні двох категорій, а саме – „кредиту” і „спілки”. Під кредитом розуміють позичку в грошовій формі на умовах строковості, повернення, платності, що надається кредитором іншій особі – позичальникові, а спілка – об’єднання двох і більше осіб з метою задоволення своїх потреб [22, 147]. Запропонована форма розгляду словосполучення „кредитна спілка” є зразком етимологічного підходу до розуміння, вона є первісною, буквальною і логічною, однак не містить усіх необхідних вичерпних ознак і особливостей, які б характеризували сутність цих специфічних фінансових установ з різних боків.

Існує думка, що кредитні спілки – це суб’єкти фінансового ринку, які надають фінансові послуги, подібні банківським: залучають кошти шляхом прийому депозитів, відкривають пайові, ощадні чекові (розрахункові), пенсійні та інші рахунки і за рахунок цих коштів надають кредити різноманітних видів, розміщують тимчасово вільні кошти в казначейські зобов’язання, державні й муніципальні облігації та інші високонадійні цінні папери [23, 26]. Можна погодитись, що фінансові послуги, що надаються кредитними спілками, мають щось спільне із тими, що надають банки. Однак цим їх схожість (кредитних спілок і банків, послуг, що вони надають) вичерпується. Основні відмінності між ними полягають у меті діяльності (отримання прибутку – для банку і задоволення потреб членів у наданні фінансових послуг – для кредитної спілки), у колі користувачів фінансовими послугами (банк надає фінансові послуги для будь-якої особи, для широкого загалу, а кредитна спілка – тільки для своїх членів), у характері управління (управління банком зосереджується в руках однієї особи або певної групи осіб, управління кредитною спілкою – це право кожного члена і його зацікавленість, адже члени кредитної спілки є одночасно її власниками).

Досить влучним і зрозумілим є визначення, запропоноване О.Ю.Гавриленко, а саме: кредитна спілка – це фінансовий механізм, завдяки якому люди шляхом кооперування своїх зусиль, ідей та коштів можуть отримати необхідні послуги значно дешевше, ніж у тому випадку, коли кожен із них намагався б діяти окремо [24, 63]. Таке пояснення дає можливість охарактеризувати кредитну спілку як вигідну класичну модель кооперації (лат. *cooperatio* – співпраця, добровільне об'єднання осіб для задоволення економічних, соціальних та інших потреб членів кооперативних організацій на основі поєднання їх особистих та колективних інтересів, поділу між ними ризиків, витрат і доходів, розвитку їх самоорганізації, самоуправління та самоконтролю).

На думку С.М. Аржевітіна, кредитна спілка – це ефективний механізм самоорганізації громадян передусім щодо кредитування [25, 11]. Важко не погодитись, однак не слід применшувати ролі такої фінансової послуги, як внесення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитний рахунок, що є досить популярним і, як показує практика, менш ризиковим, ніж депозити в інших фінансових установах. Адже українські кредитні спілки не купують ризикові цінні папери, не проводять операцій з іноземною валютою, рідко залучають іноземні кредити, і майже не працюють з іпотекою, а якщо і надають кредити під заставу нерухомості, то на невеликий термін.

А.А. Пожар пропонує авторське визначення кредитних спілок як фінансового кооперативу, заснованого з метою здійснення його членами фінансової самопомоги на засадах взаємодопомоги і демократичних принципів управління, що надає своїм членам – фізичним та юридичним особам – весь необхідний їм перелік фінансових послуг [26, 7]. Недоліком цього визначення є віднесення до членів кредитних спілок і фізичних, і юридичних осіб. Відповідно до законодавства України, членами кредитних спілок можуть бути лише фізичні особи (громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства).

За висновками О.М. Зубатенко, кредитна спілка – це форма самоорганізації людей, які, об'єднавшись власними силами, створюють для самих себе можливість задоволення своїх потреб у фінансовій сфері. Кредитна спілка – це самоврядна демократична організація, у якій члени і лише члени визначають види послуг, які нею надаються, і встановлюють умови їх надання [27, 31]. Дійсно, вітчизняними законами та міжнародно-правовими актами забороняється будь-яке втручання в діяльність кредитної спілки, за винятком випадків, передбачених законодавством України про кредитні спілки. Можна зробити висновок, що доктринальні визначення поняття „кредитна спілка” мають свої власні особливості та розкривають вказане поняття з різних сторін.

А.В. Духневич у своєму дисертаційному дослідженні доходить висновку, що кредитна спілка є неприбутковою організацією, створеною групою фізичних осіб для забезпечення останніх фінансовими послугами на основі кооперації, метою діяльності кредитної спілки є надання різноманітних фінансових послуг виключно своїм членам [28, 15-16].

Отже, у вітчизняній правовій доктрині визначення кредитних спілок, в основному, типові за змістом із перерахуванням основних (хоча перелік не завжди є вичерпним і акцент на ці ознаки визначається на розсуд автора визначення) ознак кредитних спілок. На відміну від законодавчого визначення, доктринальні варіанти дещо звужені за обсягом інформативного мотиву, що і варто розглядати в якості певного недоліку. У той же час саме доктринальне визначення повинно слугувати базою для нормотворчої діяльності, а, відповідно, і законодавчого вираження, воно повинно увібрати в себе весь спектр основних ознак кредитних спілок. Саме тому, в якості такого можна запропонувати визначення кредитної спілки як неприбуткової небанківської фінансової установи, утвореної на кооперативних засадах шляхом об'єднання фізичних осіб для задоволення їх фінансових потреб. Саме це визначення варто законодавчо закріпити, що сприяло б визначеності нормативної регламентації створення і діяльності кредитних спілок, а також було б складовою частиною термінологічного ряду та наукової бази для подальшого нормотворчого процесу щодо врегулювання відносин у відповідній сфері, у тому числі й адміністративного регулювання порядку створення і діяльності кредитних спілок в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гончаренко В.В. Становлення світової системи кредитної кооперації: теорія, методологія, практика: дис. ... доктора екон. наук: 08.05.01 / Владислав Васильович Гончаренко. – Полтава, 2002. – 492 с.
2. Коцовська Р.Р. Фінансова підтримка кредитними спілками малого бізнесу: дис. ... канд. екон. наук: 08.04.01 / Раїса Романівна Коцовська. – Л., 2003. – 212 с.
3. Негребецька Л.А. Економіко-математичне моделювання діяльності кредитних спілок: дис. ... канд. екон. наук: 08.03.02 / Любов Анатоліївна Негребецька. – К., 2002. – 197 с.
4. Пантелеймоненко А.О. Становлення кооперації в українському селі: історико-економічні аспекти: монографія / Андрій Олексійович Пантелеймоненко. – Полтава: РВЦ ПУСКУ, 2006. – 227 с.
5. Степанова А.А. Суперечності та перспективи розвитку кредитних спілок в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 „Гроші, фінанси і кредит” / Алла Адамівна Степанова. – К., 2009. – 20 с.
6. Фарат О.В. Вдосконалення організаційно-економічного механізму функціонування кредитних спілок в Україні: дис. ... канд. екон. наук: 08.02.03 / Олександра Володимирівна Фарат. – Л., 2001. – 169 с.
7. Духневич А.В. Правове становище кредитних спілок в Україні: монографія / Андрій Вікторович Духневич. – Луцьк: ПП Іванюк П.П., 2008. – 180 с.
8. Орлюк О.П. Кредитні спілки як ланка кредитної системи України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Олена Павлівна Орлюк. – К., 1997. – 194 с.
9. Про об'єднання громадян: Закон України від 16 червня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 34. – Ст. 504.
10. Про тимчасове положення про кредитні спілки в Україні: Указ Президента України № 377/93 від 20 вересня 1993 року // Діло. – 1993. – № 77. – С. 4.
11. Про кредитні спілки: Указ Президента України № 701/99 від 22 червня 1999 року // Офіційний вісник України. – 1999. – № 25. – Ст. 24.
12. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001 року // Урядовий кур'єр. – 2001. – № 154.
13. Про кредитні спілки: Закон України від 20 грудня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 15. – С. 101.
14. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 303.
15. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань діяльності системи кредитної кооперації: Проект Закону від 20.03.2008 року. – [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_2?id=&pf3516=2256&skl=7.
16. Про проект Закону України про кредитні спілки: Постанова Верховної Ради України від 09 вересня 1999 року // Офіційний вісник України. – 1999. – № 37. – С. 4.
17. Энциклопедический словарь в 86 томах / под ред. проф. И.Е. Андреевского, К.К. Арсеньева, О.О. Петрушевского. – Издатели: Ф.А. Брокгауз /Лейпциг/ и И.А. Ефрон /С.-Петербург/. – 1890-1907. – [Электронный ресурс] // Режим доступа: <http://www.vehi.net/brokgauz/>.
18. Ткаченко І.С. Кредитні спілки України: аспекти функціонування. Науково-практичний посібник / Ткаченко І.С., Лучко М.Р., Руська Р.В. – Тернопіль: Економічна думка, 2001. – 83 с.
19. Гончаренко В.В. Кредитні спілки як фінансові кооперативи: міжнародний досвід та українська практика / Гончаренко В.В. – К.: Наукова думка, 1997. – 233 с.

20. Гончаренко В.В. О кредитной кооперации / В.В. Гончаренко // Экономика Украины. – 2000. – № 4. – С. 23-29.
21. Негребецька Л.А. Кредитні спілки як організації фінансової взаємодопомоги / Л.А. Негребецька // Регіональна економіка. – 1999. – № 2. – С. 121-123.
22. Славова Н.О. Кредитні спілки: поняття, класифікація, загальна характеристика / Н.О. Славова // Вісник господарського судочинства. – 2007. – № 5. – С. 147-150.
23. Гончаренко В.В. Кредитні спілки в системі суб'єктів фінансового ринку / В.В. Гончаренко // Банківська справа. – 2000. – № 4. – С. 24-26.
24. Гавриленко О.Ю. Проблемні питання функціонування кредитних спілок в Україні / О.Ю. Гавриленко // Вісник економічної науки України. – 2006. – № 2. – С. 62-66.
25. Аржевітін С.М. Кредитні спілки – цеглинка у підвалинах відродження підприємництва в Україні / С.М. Аржевітін // Вісник кредитних спілок. – 1999-2000. – С. 11.
26. Пожар А.А. Економічні та організаційні особливості розвитку кредитної кооперації в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 „Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)” / А.А. Пожар. – Полтава, 2007. – 16 с.
27. Зубатенко О.М. Кредитна спілка як учасник відносин у сфері господарювання / О.М. Зубатенко // Экономика и право. – 2009. – № 1. – С. 30-34.
28. Духневич А.В. Правове становище кредитних спілок в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 „Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право” / Андрій Вікторович Духневич. – Луцьк, 2008. – 20 с.

УДК 342.924(477)

АДМІНІСТРАТИВНЕ ЗАКОНОДАВСТВО ЯК ОБ'ЄКТ ТЛУМАЧЕННЯ: ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ

Костенко О.І., аспірант

Запорізький національний університет

У статті подається аналіз адміністративного законодавства як об'єкта тлумачення, зосереджується увага на його особливостях у порівнянні з іншими складовими вітчизняного законодавства.

Ключові слова: адміністративне законодавство, тлумачення, об'єкт, з'ясування, роз'яснення, складові.

Костенко Е.И. АДМИНИСТРАТИВНОЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВО КАК ОБЪЕКТ ТОЛКОВАНИЯ: ОБЩЕТЕОРЕТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ / Запорожский национальный университет, Украина

В статье анализируется административное законодательство как объект толкования, акцентируется внимание на его особенностях в сравнении с другими составляющими отечественного законодательства.

Ключевые слова: административное законодательство, толкование, объект, уяснение, разъяснение, составляющие.

Kostenko O.I. ADMINISTRATIVE LEGISLATION AS OBJECT OF INTERPRETATION: GENERAL THEORETIC ANALYSIS / Zaporizhzhya national university, Ukraine

In the article the administrative legislation is analyzed as object of interpretation, attention is accented on his features by comparison to other constituents of domestic legislation.

Key words: administrative legislation, interpretation, object, getting a clear idea of, elucidation, constituents.

Враховуючи істотне зростання ролі і значення в процесі право творення (на всіх стадіях) і правозастосування тлумачення нормативно-правових актів, про що досить переконливо свідчить вітчизняний досвід останніх десяти років, актуальності набуває поглиблена увага з